debreceni
független Ujság
politikai napilap

SZERDA, 1936 DECEMBER 16. XXXII. ÉVFOLYAM 287. SZÁM. 6 fillér

Méliusz utódja

Debrecen új püspökét ünnepélyesen ma szenteli fel és iktatja be magas tisztébe a magyar református egyház. Megilletődötten állunk meg a nap előtt, amelyen új püspököt kap a tiszántúli református egyházkerület s új vezetőt az a magyar református egyház, amely Debrecen szellemét a magyar történelem századain át használta országépítő, nemzetnevelő, népsorsirányító tényezőként. Debrecen püspökének beiktatása sohasem lehet csak debreceni ünnep. A debreceni szellem visszasugároztatása által ünnepe ez a magyar református egyháznak s a nemzetélet mindig fontos dátuma. Mert nemcsak a nagy Baltazár Dezső gigászi alakja tette fontossá Debrecent a nemzet életében. Tényező volt a reformáció óta ez a város, ez a szellem, melyet Kollégiumának világítótornya szertevetít. A modern történelemtudomány, amely a szellemi okok hatásait kutatja, már a tizenhatodik század végén Debrecen hatásaként könyveli el a köznemesség nemzeti és szabadságpárti állásfoglalását s ez az erő a nemzet jelenének s jövőjének kialakításán munkálva hatásaiban csak jelentékenyebbb lett a nemzeti szabadságharcokon át a mult század végig. Csak a mult század végén halványította el Debrecen befolyását a főváros, mint kultúrálisan is, a nemzeti közvélemény terén is elfoglalt döntő szerepe. Vagy talán inkább azt mondhatnánk: tudatalattivá tette ezt a hatást, mert hiszen a századokon át a nemzet életén munkáló debreceni szellemet egyszerre minden hatásától megfosztani nem lehetett. És gyakran felmerítették ezt a hatást a tudat alól kiváló egyéniségek, nagy püspökök, mint Baltazár Dezső is. Gyakran vált még mindig nagy kezdeményezések színhelyévé ez a város, szelleme, közvéleményének hangja gyakran esett döntő súllyal a latba.

Baltazár Dezső püspök nem oly időben távozott a magyar református egyház éléről, amely könnyű feladataival nélkülözhetővé tudná tenni a széles látókörű alkotókat. A magyar református egyház a szociális ellentétek végletekig való kiéleződésének korában meg kell, hogy találja álláspontját ebben a kérdésben s ha a Református Szeretetszövetség igen jelentős kezdeményezés is ebben az irányban, az igazi munka dandárja még hátravan, hiszen a kérdés nemcsak a magyar protestantizmusnak élet-halál kérdése, hanem a magyar nemzetnek is, mint ahogy számtalan esetben fonódott össze századokon át a magyar nemzetnek s ennek az egyháznak a sorsa. A nevelésügy és a protestáns sajtó megteremtése is hatalmas feladatok s Debrecen püspökére oroszlánrész vár mindegyikben.

Ezért e napon, amely új püspököt ültet a Baltazár Dezső e többi nagy elődje székébe, áhítattal fordul minden magyar református szeme Debrecen felé. Hódolat az új püspöknek, aki eddigi pályafutása során tehetséget és erőt mutatott nagy feladatai, óriási kötelességei teljesítéséhez! És imádság Istenhez, hogy a Méliuszok, Révészek, Baltazárok utódának munkájához adjon lelkesedést és sikert! Minden magyar református szív kívánsága és imája ez ma, amikor mi is mély tisztelettel, lelkes bizalommal és szeretettel hajlunk meg Debrecen új püspöke: Makláry Károly előtt.

Golfozik és postáját rendezi a Rotschild-kastélyban Edward herceg

Repülőgépen igyekeztek megközelíteni a fotoriporterek az enzersfeldi kastélyt

Bécs, december 15. Enzersfeld falucskát, Windsor hercegének jelenlegi tartózkodási helyét hétfő este óta sűrű köd borítja. A herceg, aki kedden délelőtt megint golfozni szeretett volna, a köd miatt nem tudta elhagyni a kastélyt s úgy határozott, hogy a keddi napot

a felgyülemlett posta elintézésére fordítja.

Az enzersfeldi kastélyba tömegével érkeznek a világ minden részéből a táviratok, amelyekben a herceg barátai és ismerősei hogyléte iránt érdeklődnek. A kastély telefonközpontja is állandóan üzemben van és huszonnégy óra óta egymást érik a külföldi telefonhívások.

A kastélyt továbbra is csendőrség tartja körülzárva

s mindenkit, aki Enzersfeldbe érkezik, szigorúan igazoltatnak. A kastélyba csak külön igazolvánnyal lehet bejutni, amelyet Rothschild Jenő báró írt alá. Még a kastély alkalmazottai is csak ilyen igazolvánnyal tudnak közlekedni a csendőrkordonon keresztül.

Hétfőn délután, amikor a herceg egy óra tájban a golfpályáról jövet útban volt a parkon keresztül a kastély felé,

repülőgép jelent meg a park fölött

s egészen alacsonyra szállott le. Nyilvánvaló, hogy a repülőgépen foto- és filmriporterek ültek, akik egyéb lehetőség hijján a levegőből készítettek felvételeket Windsor hercegéről. A herceg egyébként a villásreggeli után, amelyet Rothschild báróval és annak feleségével költött el, visszavonult lakosztályába és csak vacsoraidőre jött megint elő. Közben hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Londonnal, ahonnan a Daily Mail szerkesztősége hívta fel. Vacsora után mozielőadás volt az enzersfeldi kastély társalgótermében: Windsor hercege a Rothschild-család társaságában végignézte az új Pasteur-filmet. Éjféltájban a herceg, mielőtt nyugovóra tért volna,

felhívta Cannest

és hosszabb beszélgetést folytatott Simpsonnéval.

Miután a herceg előreláthatóan több hetet tölt Enzersfeldben s magántitkárán és két személyes detektívjén kívül más személyzetet nem hozott magával, Rothschild báró úgy intézkedett, hogy küldjenek Bécsből megfelelő inasszemélyzetet a herceg személyes szolgálatára.

London, december 15. Az alsóház 20 titkos tanácsosból álló küldöttsége Baldwin miniszterelnök vezetése alatt a Buckingham-palotában tisztelgett a királynál, hogy átnyujtsa a Ház hódoló feliratát az uralkodó trónralépése alkalmából.

Az alsóház délutáni ülésén sir George Denny, a királyi udvartartás főtárnokmestere díszes udvari egyenruhában a Ház korlátja elé járult és a speaker előtt mélyen meghajolva jelentette, hogy a király válaszát hozza a hódoló feliratra és azt letette a Ház asztalára. A speaker felolvasta a választ, amely így szól:

— **A legmélyebb megelégedéssel vettem az alsóház üdvözlő feliratát trónralépésem alkalmából. Mind a királyné, mind én magam köszönetet mondunk Önöknek ezért a hűségnyilatkozatért. — Legyenek meggyőződve, hogy eltökélt szándékom minden tőlem telhetőt elkövetni, hogy megvédjem népem jogait és szabadságát s előmozditsam jólétét és megelégedettségét. Imádkozom, hogy a Mindenható Isten adja áldását uralmamra.**

A lordok házában ugyanecsak felolvasták az uralkodó azonos szövegű választ a lordok házának hódoló feliratára.

Genova, december 15. Simpson bankár, Simpsonné válófélben levő második férje Genovába érkezett. Ujságírók kérdésére kijelentette, hogy kizárólag üzleti ügyeinek elintézésére érkezett Olaszországba, majd hozzáfűzte, hogy

egyáltalán nem kíván nyilatkozni volt feleségének ügyéről,

mert ezzel még bonyolultabbá tenné az amúgy is kényes helyzetet.

Ma iktatják be Makláry Károly püspököt

A tiszántuli református egyházkerület szerdán délelőtt tartja ünnepi közgyűlését, amelyen beiktatják Makláry Károlyt, a tiszántúli egyházkerület új püspökét. Kedden már megérkeztek a vendégek és képviseletek, akik a püspök beiktatásán résztvesznek. Az egyházkerület esperesei már délelőtt megérkeztek. Este érkezett dr. Lázár Andor igazságügyminiszter, aki a beiktatáson a kormányt képviseli, Tasnády Nagy András államtitkár, a kultuszminiszter, dr. Ravasz László püspök és Balogh Jenő, a konvent képviseletében, Medgyaszay Vince, Farkas István püspökök, Farkasfalvi Farkas Géza főgondnok, az evangélikus egyház részéről Geduly Henrik püspök. Józan Miklós püspök, aki az unitárius egyház nevében jelentette be részvételét, kedden betegsége miatt kimentette magát.

Kedden este báró Vay László főispán és neje, Bissingen Margit grófnő fogadóestet rendezett az egyházi és közéleti kiválóságok tiszteletére.

A püspökszentelés programja délelőtt 9 órakor kezdődik a Nagytemplomban, az egyházkerületi közgyűlés keretében. Harsányi Pál esperes imádkozik, báró Vay László főgondnok megnyitja a közgyűlést. Felolvassák a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvét, ennek alapján megerősítik a püspökválasztást, majd az új püspök meghivása után báró Vay László üdvözli az új püspököt. Fohászt dr. Ravasz László püspök mond és felszentelő beszédet tart. A felszentelő beszéd után Makláry Károly püspök Kolozsváry Kiss László egyházkerületi főjegyző elvetés elmondása után leteszi az esküt és térdelve fogadja az eléje járuló esperesek áldását és kézrátételét. Utána Makláry Károly a szószékről alkalmi igehirdetést tart és megáldja a gyülekezetet. A beiktatás alkalmával közreműködnek: a Kántus, a Szenczi Molnár Ének- és Zenekari Egyesület és a Városi Dalegylet. A Nagytemplomban tartott beiktatás után a Kollégium dísztermében fogadja Makláry Károly püspök a bejelentett küldöttségek üdvözletét. Délben fél 2 órakor az Arany Bika üvegtermében közebéd lesz.

BECSES AJÁNDEKOK
KARÁCSONYRA
Kardos László cég
minőségárúi
Zsebkendő — Harisnya — Fehérnemű
Szenzációs választék! Szenzációs árak!

Kuthi Sándor előadása Baltazár püspökről

Budapesten, a Lloyd Társulat díszermében a Cobden Szövetség előadássorozatában dr. Kuti Sándor ügyvéd „Baltazár püspök és városa" címen előadást tartott igen előkelő nagy közönség jelenlétében. A város iránti mély szeretettől áthatott előadás a debreceni Kollégiumot állította be a város életének központjába, azt a nagy hatást fejtegette, melyet minden diákjára tett, természetesen Baltazár Dezsőre is. A püspök életét, pályafutását, a kollégiumhoz való ragaszkodását, a magyar földmíves néppel való forró együttérzését ösmertette és rámutatott a nagy ember tragédiájára, aki nagyszerű elgondolásait nem tudta mindig az életbe átvinni. Beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

Baltazár Dezsőnek volt bátorsága tul sok igazságot kimondani, tulsokat bünhödött érte. Állott a a lázongó város vörös, vagy fekete tajtékos haragja tengerében, mint magános szobor, gátja minden elvakult szenvedélynek, megingathatatlanul. Nap-nap után jegyezte, kivel és mit beszélt, beirta az önérzetes magyarságot és azt a másikat, amely nem tudja elképzelni a maga egyéni gyávaságában, hogy a magyarság önálló életre született s inkább beolvadna más népek tengerébe, hogy egy falattal több kenyere legyen. Nem ösmert félelmet s emberek előtti megalázkodást. Állt szembe halállal, csőcselékkel, vette magára városa, egyháza kedvéért mások bűneit, állhatatlanságát. Az évek szigorú ítélete eloszlatja majd a köré kerített mesterséges felhőt s a következő nemzedék előtt szálas, hatalmas alakja ódául szoborként Méliusz Juhász Péter, Szenczi Molnár Albert s a többi nagy reformátor alakjai mellé.

— Elmondhatjuk róla, amit Disrael mondott az angol parlamentben Cobden Richárd felett: gyászbeszédében: Hazája középosztályának legkiválóbb tehetsége volt, dísze a parlamentnek és büszkesége hazájának.

Lázas katonai tevékenység folyik a Távol-Keleten

Ellentétes hírek Csang-Kai-Sek marsal sorsáról

London, december 15. Kínából ma is ellentmondó jelentések érkeznek. A japán nyomás és a vörös veszedelem között vergődő hatalmas birodalomban újabb válságos időszak következett be. A nacionalisták mindenképen háborút akarnak az egyre jobban terjeszkedő Japán ellen és ebből a célból

egyes tábornokai még a Szovjettal is hajlandók szövetkezni.

A két szélsőség között áll Csang Kai Sek tábornagy, akit a lázadó csapatok fogságba vetettek.

Az események kifejlődése még teljesen homályban van. Mára kiderült, hogy

az a hir, hogy Csang Kai Sek tábornagyot szabadon bocsátották, nem felel meg a valóságnak

és a hírt valószínűleg pénzügyi körök terjesztették. Olyan hírek is érkeztek, még pedig japán katonai forrásból, hogy a tábornagyot hétfőn este a nankingi kormány csapatai és a lázadó Csang Szü Liang csapatai között keletkezett csatában agyonlőtték. Ezt a hírt sem erősítették meg.

Donald, Csang Kai Sek tábornagy titkára, akit a nankingi kormány Szian Fuba küldött, repülőgépen visszaérkezett Lo Jangba és kijelentette, hogy

a tábornagy életben van.

A nankingi kormány erélyes intézkedéseket tett a mai nap folyamán is, hogy Csang Kai Sek tábornagyot kiszabadítsa. A legújabb jelentések szerint a tábornagyot jelenleg Csang Szü Liang szianfui főhadiszállásán tartják őrizetben.

Tokióból jelentik, hogy Arita külügyminiszter a minisztertanácson beszámolt a kínai helyzetről. Arita többi között kijelentette, hogy a helyzetről még nem sikerült tiszta képet kapni és igy

Japán kénytelen továbbra is készenlétben maradni.

Japán még nem győződött meg teljesen arról, hogy valóban támasztott-e Csang Szü Liang a nankingi kormánnyal szemben olyan követeléseket, mint amilyenek a sajtóban megjelentek? A dolognak az a látszata, hogy Csang Szü Liang a bolsevisták nyomása alatt cselekedett.

Peking, december 15. Mint kínai forrásból közlik, Csang Szü Liang tábornok Szian-Fuban

hatalmába kerítette a kínai központi bank épületét is, ahol a nankingi kormány előzőleg nagy arany- és ezüstkészletet halmozott fel

abban a reményben, hogy az érckészletek itt a legnagyobb biztonságban lesznek. Eddig különböző csapatmozdulatokról érkeznek hírek, de ütközetről még nem érkeznek jelentések.

Páris, december 15. A Paris Soir nankingi távirata szerint Nankingban egész éjjel lázas tevékenység folyt. A pályaudvarokról szakadatlanul katonavonatokat indítottak útnak.

A kormány a haderő legjavát küldte a lázadók ellen.

Az éjszaka folyamán Csiang Kai Sek személyes hadseregének hadosztályai keltek útra. Ezeknek felszerelése jó.

HÖLGYEIM!
Ha KARÁCSONYRA ágyteritő és függöny szükségletüket vagy más kézimunkát be akarnak szerezni, keressék fel az uj KÉZIMUNKAÜZLETET
Simonffy-utca 2. b. Rozmanné

Aggasztó Rothermere feleségének állapota

London, dec. 15. Mint a Times jelenti, a nagybeteg Rothermere lordné állapota változatlanul súlyos és a legnagyobb mértékben aggasztó. Rothermerené Cannes melletti villájában fekszik és fia, Esmond Harmsworth, majdnem állandóan betegágya mellett tartózkodik.

Bethlen István előadása Milánóban

Róma, december 15. Bethlen István gróf kedden este 9 órakor Milánóban az olasz külpolitikai intézet meghívására előadást tartott »Olaszország és a Dunavölgye« címmel. A volt miniszterelnök kedden délben szállójában fogadta a magyar kolónia tagjait. Kora délután Pirelli szenátor, a külpolitikai intézet elnöke adott villásreggelit Bethlen gróf tiszteletére. Este 8 órakor Abele báró főkonzul ebédet adott Bethlen István gróf tiszteletére. 9 órakor került sor a volt miniszterelnök előadására. Az előadás iránt mutatkozó nagy érdeklődésre jellemző, hogy arra kétezer személyiség kért jegyet, de csak nyolcszázat tudtak kielégíteni.

A nagy tetszéssel fogadott előadást 200 személyes fogadás követte, amelyet Pesendi polgármester rendezett Bethlen István gróf tiszteletére. Bethlen István gróf szerdán délben utazik el Milánóból Bécs felé.

Órákban
Ékszerekben
Olcsóságban
Választékban
Halász vezet

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Időjóslás

Mérsékelt déli légáramlás, sok helyen köd. Néhány helyen kisebb eső. A hegyeken esetleg kevés hó A hőmérséklet északon még emelkedik, délen alig változik.

Turista karácsonyi felruházási ünnepely

Most tartotta a Gambrinus étteremben a Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya ez évi karácsonyi felruházási ünnepélyét. Az ünnepélyt dr. Horvay Róbert üv. elnök nyitotta meg. Pásztor Lajos nagyhatású szavalata után Tóth László ref. segédlelkész mondott néhány meleg szót a karácsony és a szeretet jelentőségéről. A felruházott gyermekek közül egy lányka és egy fiú mondott köszönetet a jószívű adakozóknak, majd a jelenlévők együttesen elmondták a Miatyánkot. Ezután a segélyek kiosztása következett. Sikerült ez alkalommal 13 gyermek részére ruha, cipő, harisnya, téli kabát, kesztyű, sapka, zsebkendő és élelmiszer csomagot juttatni, valamint kiosztott az egyesület még nagyszámú élelmiszer csomagot a megjelent szegény gyermekek között.

Az akció keretében kiosztásra került ruhák és cipők elkészíttetésével felmerült fáradságáért dr. Kéry Lajosnak mondott az egyesület köszönetet.

A karácsonyi akció céljaira a már előzőkben nyugtázott szives adományokon kívül alábbi adományok érkeztek:

Fridrik Jenő 2, Szeghy Sándorné 2, Elefánthy Mária 4, P Jakucs Piroska (Hajduszoboszló) 2, dr. Tamássy Géza 5, Szeremley Ila 2, Kerékgyártó Géza 2, Jetry János 1, dr. Zalányi István 2.50, dr. Szabó Ferenc 2 P., összesen 24 pengő 50 fillér. További adományok: Barabás Ede egy zacskó liszt, Dávidházy Éva egy doboz sütemény, Pusztay József 6 drb zsebkendő, Wissnyey Erzsébet 4 csomag élelmiszer, dr. Nagy Jánosné 4 csomag élelmiszer, Sarok Emma és Eszike 40 kg krumpli, 2 kg zsir és egy tálca sütemény, Kerékgyártó Juliska 3 csomag élelmiszer, Kökényessy Kató egy csomag élelmiszer, dr. Szeremley Béláné egy csomag élelmiszer, Öry Lajos hentes 10 pár virsli, Kertész Mária 10 kg. liszt, dr. Horvay Róbertné élelmiszer csomag, vitéz Poroszlay Jánosné élelmiszer csomag, Kontsek Kornél cég karácsonyi csomag, vitéz Nánássy Lajos 19 gyermek részére vacsora, dr. Kéry Lajosné egy kis madrág, egy téli kabát megvarrása, kesztyű és sapka, Torma Erzsébet 4 drb kalács, Körösi és Nagy cég zsebkendők és több leánykaruhának való, Szabó Irénke 10 drb csemege-csomag, Nagy Józsefné 3 drb élelmiszer csomag, dr. Ménes Lajosné egy télikabát, egy bársony ruhácska és egy hócipő, Jakucs Istvánné élelmiszercsomag, dr. Dóczi Gedeonné 2 élelmiszercsomag, P. Gulyás Endréné 3 drb élelmiszercsomag, Pénzes Gézáné 3 csomag élelmiszer, 1 üveg bor, Pénzes Lilike gyermekruhácskák és játékok, Szabó Zsigmondné 2 élelmiszercsomag, Kardos Zoltánné szaloncukor, Jámbor Lajos szaloncukor. Ezuton is hálás köszönetet mond az adományokért a turista egyesület debreceni osztályának elnöksége.

Adóbehajtási panaszok áradata zuhogott Hajduvármegye törvényhatósági bizottságának közgyülésén

Juhász Nagy Sándor az ellenzék nevében deklarációkat terjesztett elő a titkos választójogról — Egyed János lett árvaszéki ülnök, Kircsy György aljegyző

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága kedden délelőtt báró Vay László főispán elnöklete alatt rendes közgyülést tartott.

AZ ALISPÁNI JELENTÉS

Az elnöki megnyitó formaságai után dr. Nábráczky Béla főjegyző felolvasta Rásó István alispán időszaki jelentését, amelyben megemlékezik a kormányzó külföldi útjáról s ezzel kapcsolatban a törvényhatóság ragaszkodását és szeretetét fejezte ki. A Reziós Liga Mussolinihez üdvözlő küldöttségot vezet, amelyben minden törvényhatóság 3 tagot küld. Az alispán jelentésében felkérte a bizottság tagjt, hogy jelentkezzenek. Részvéttel emlékezett meg vitéz Gömbös Gyula és Szomjas Gusztáv elhunytáról s bejelentette, hogy a törvényhatóság nevében üdvözölte Makláry Károly püspököt. A jelentés végül ismertette a közigazgatási élet statisztikai adatait.

ADÓBEHAJTÁSI PANASZOK

A jelentéshez elsőnek Lenárd András hajduszoboszlói bizottsági tag szólalt föl, aki az adóbehajtások körül tapasztalható szigorúságot tette szóvá. A gazdákkal szemben belátást kíván. Azoktól, akik aszály, vagy más elemi csapás miatt súlyos károkat szenvedtek, ne hajtsák be könyörtelenül az adót. Most még a vetőmagot is lefoglalják...

Dr. Ujvárosi Lajos: Nem foglalják le!

Dr. Juhász Nagy Sándor: De bizony mindent lefoglalnak.

Lénárd András: Még az ingatlanát is elárverezik, ha az ingóság nem elég. Kutassák ki először, hogy mi az oka annak, hogy valaki nem fizeti az adót. Azt kéri, hogy az adóhátralék után csak 7%-ot szedjenek és ebből 2százalék behajtási illeték, 5 százalék késedelmi kamatra számoltassék el.

Vincze Sándor: A törvénynek épúgy meg kell védeni a kicsit, mint a nagyot. Tudomása van arról, hogy az egyik kisgazdánál az asszony halálos ágyán feküdt, amikor elvitték a gazda tehenét és elárverezték 50 pengőért a 200 pengős tehenet. Semmire sincsenek tekintettel, csakhogy mindent kipréseljenek a szegény emberekből. A magyar nem is magyar már. Csendőrszuronyok közt árverezik el kis vagyonkáját. Nagyon nagy baj van a falun, úgy hogy tenni kell valamit a lelkek megnyugtatására. Ha panaszra megy a kisember, kirugással fenyegetik. Ő a belügyminiszterhez fordult, de még csak választ sem kapott.

L. Szabó Imre ugyancsak az adóbehajtások szigorúsága miatt panaszkodik. Könyörtelenül végrehajtják a fizetni nem tudó szegény gazdát, lefoglalnak mindent és potom áron elkótyavetyélik. Ha valamelyik elkeseredésében ellenkezik, vasraverik és 6 csendőr kíséri be és összeverik. Ezzel azután az emberek lelkét zavarják meg. Pedig ez nagy baj, mert 1918-ban is a kisgazda volt az a kemény szikla, amely ellenállt a felforgatóknak.

BÖSZÖRMÉNYI GONDOK

L. Szabó Imre a vármegye dolgozó társadalma körében uralkodó aggasztó jelenségekre hívja fel a figyelmet. Hajdúböszörményben még soha nem tapasztalt mértékben és rendkívüli szigorral folynak az új termés betakarítása óta a végrehajtások, zálogtárgyak elhurcolása és potom áron való elárverezése, erőszakos eljárások, néhol verések, amelyek az adózó parasztságot lelkileg rendítik meg, mert szomorúan látják, hogyan veszik el egész évi keserves munkájuk gyümölcsét és nem számítanak arra, hogyan és miből fog családjuk a jövő újig megélni. Vizsgálják meg az adózókat, ki tud fizetni és ki nem s eszerint bírálják el. A lehetetlen adózási rendszer haladéktalan megszüntetését kéri; ne csak igérjenek, cselekedjenek és segítsenek, míg nem késő. Majd a böszörményi református egyháznál, a szavazati jogtól megfosztottakra hívja fel a főispánt, mint a tiszántúli ref. egyházkerület gondnokának figyelmét. 27.000 reformátusból alig 3000-nek van szavazati joga, a többit megfosztották joga gyakorlásától. Igen sokan az egyházból való kilépéssel foglalkoznak, amely lehet ragályos és veszélyes is.

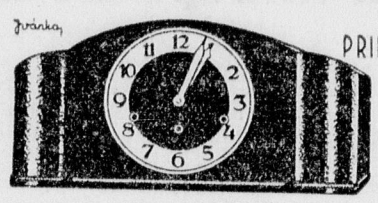
Sípos János az adóbehajtásokról beszél. Eseteket hoz fel, hogy önkéntes fizetés után mindenét lefoglalták a gazdának és elárverezték úgy, hogy annyija sem maradt, amiből kenyere legyen. Mindenütt ég a világ, veszély fenyegeti a hazát, nem szabad a jó magyar hazafiak ellen így eljárni. Ha ez tovább így megy, megmérgezik a lelkeket.

Dr. Ujvárosi Lajos: Ne Moszkvát hallgassák a rádión.

Dr Megay Meiszner Károly: Enyhén szólva az adóbehajtás terén nagy buzgalom nyilvánult meg. Tény, hogy az idén jobb termés volt, de nem lehet kívánni a gazdától, hogy ebből egész adóhátralékát megfizesse. Nagy visszahatást keltett, hogy egy negyed, sőt egynyolcad áron kelt el az árverésre került termése, vagy állata. A gazda ne legyen kiszolgáltatva árverési hiénáknak. Ha egyáltalán szükséges az árverés, történjék gondoskodás, hogy megfelelő áron keljenek el a lefoglalt dolgok. Javasolja, hogy a törvényhatóságokkal együtt kérjék a sürgős adóreformot, mert a mezőgazdaság megadóztatása igazságtalan. A 14 milliós útépítési programból Hajdumegye és a Tiszántúl részelletését kérje a közgyülés.

ÉRTÉKTELEN TÁRGYAKAT IS LEFOGLALNAK

Grósz József ugyancsak az adóbehajtásokról beszél. Azt mondja, hogy a pénzügyigazgató bizonyára nincs tájékoztatva a vidéki helyzetről és ezért azt hiszi, ha ő tenne előterjesztést a Tiszántúl helyzetéről, annak eredménye is lenne. A most folyó kíméletlen behajtásoknál lefoglalnak egészen értéktelen tárgyakat is, rozoga régi bútorokat és szőnyegeket, amelyeknek csak kegyeleti értéke van a végrehajtást szenvedő előtt. El lehet képzelni, milyen érzéseket vált ki ez az emberekből. Pedig az emberek, ha tudnak, fizetnek. Bizonyítja ezt az is, hogy Hajdúböszörményben fizetési napokon nem lehet az adópénztárhoz jutni, annyian fizetnek. A renitens nem fizetőket ki kell végezni, de kímélni kell azt, aki nem tud fizetni. Értéktelen felesleges szekrényt visznek el. Mi más ez, mint lelki presszió? Az elkeseredet hangulat, amelyről neki bizalmasan a piacon panaszkodnak, most itt a közgyülésen többek részéről kifejezést nyert, pedig azok sem a maguk baját panaszolták, hanem azt, amit százaktól hallottak. Közmegnyugvást keltő rendelkezések kiadását kéri.

PRIMA SZERKEZETŰ DISZÓRÁKAT NAGY VÁLASZTÉKBAN
ROTHMANN
ÉKSZERÉSZTŐL • DIAC-U.46

A pénzügyigazgató hangoztatja, hogy forduljanak hozzá keresse

Sz. Molnár Imre felszólalása után Horváth Bertalan miniszteri tanácsos pénzügyigazgató válaszolt az elhangzottakra. Azokról a panaszokról, amelyeket itt felsorakoztattak, tudomása van, nemcsak a felek, hanem a végrehajtó közegek panaszáról is. A fennálló törvényes rendelkezések szerint, ha foglalásra sem fizet a hátralékos, akkor két árverést kell kitűzni. Ez idő alatt módja van a hátralékos adózónak, ha az árverésig nem tud fizetni, az illetékes hatósághoz fordulni és halasztást, vagy részletfizetési engedélyt kérni.

Felkiáltások: Nincs 2 pengője bélyegre. Meg se hallgatják!

A közbeszólások egyre hangzanak, úgy hogy az elnök csengetéssel igyekszik a csendet helyreállítani.

Horváth Bertalan pénzügyigazgató: A hatóság érdeke is az, hogy a végrehajtások simán, minden zavar nélkül folyjanak le. A két árverési határidő alatt van ideje mindenkinek a halasztást, vagy részletfizetést megszerezni. Épen a közigazgatási bizottság írt fel a pénzügyminiszterhez, hogy általános fizetési halasztást, vagy kedvezményt adjon, de most érkezett le a pénzügyminiszter válasza, amelyben közli, hogy semmiesetre sem hajlandó általános kedvezményt adni, mert minden adózónak más az anyagi helyzete és a természete is. Bármennyire igaz, hogy kíméletlenül járnak el valamely adóbehajtásnál, ami igaz is, hogy ilyen előfordul, de vannak olyanok nem fizetők és az ilyenekkel szemben el kell járni, az ilyennel ő szóba sem áll, aki nem tesz eleget állampolgári kötelességének. De aki időlegesen nem tud fizetni, akiről tudják, hogy egyébként eleget szokott tenni kötelességének, az legyen meggyőződve, hogy meghallgatja s amennyire módjában van, kérését teljesíti is. Egy embert mutassanak neki Hajdumegyében, akit ő nem hallgatott meg.

Felkiáltások: Mértóságod meghallgatja, de nem engedik be eléje.

Horváth Bertalan pénzügyigazgató: A felek menjenek először a referenshez és ha ott elintézést ügyük nem nyert, akkor jöjjenek hozzá. Ismétli, ő mindenkit meghallgat. Elismeri, hogy 2 pengő sok bélyegre, de hiszen pár szóval is el lehet mondani a kérést. Ne engedje senki árverésig jutni a dolgot. A legtöbb esetben, ha szóltak volna, nem következett volna be az árverés. A multban a sorozatos elemi csapások miatt kevés árverést tűztek ki és azokat sem tartották meg. Így egyes helyeken, ha a jegyző árveréssel fenyegette a hátralékosokat, a szemébe nevettek. A kérdést tárgyilagosan kell nézni. Akinek 20 hold földje van és 900 pengő adóhátraléka, az nem is érdemel kíméletet. Az eljáró hatóságokban nem hiányzik a jóakarat, a segítési készség. Aki tud, fizessen, aki nem bírja a terhet, az álljon elő kérésével és segítenek rajta.

RÁSÓ ALISPÁN: A KAMATTEHER IS RETTENETES

Rás. István alispán kijelenti, hogy neki rendelet értelmében nem is szabad beleavatkoznia az adóvégrehajtásokba. Ő azért csak kérheti és kéri is a pénzügyigazgatótól, hogy intézkedjék, ne foganatosítsák olyan szigorral a végrehajtásokat. Épen tegnap érkezett le a vármegye közigazgatási bizottságához a feliratra adott válasza a pénzügyminiszternek, aki azt felelte, amit a pénzügyigazgató már mondott. A kamatteher is rettenetes nagy. Ez ügyben is felterjesztést intéztek a pénzügyminiszterhez, de erre válasz sem érkezett. Nincs kifogása ellene, hogy a törvényhatóság közgyülése is feliratban tárja fel a panaszokat a pénzügyminiszter előtt. Végül válaszolt az összes felszólalásokra.

Siposs János személyes kérdésben szólalt fel és Ujvárosi ama közbeszólására válaszolt, hogy nem hallgassák Moszkvát. Kijelenti, hogy ezt a mondást a leghatározottabban visszautasítja. Ő egyáltalán nem hallgatta Moszkvát, már csak azért sem, mert nincsen pénze rádióra.

Dr. Ujvárosi Lajos kijelenti, hogy ő senkit meg nem nevezett. Tartsa magát mindenki olyan jó hazafi-

Film, amely mindenkié!
Az elökelő társadalom döbbenetes életképe Gustav Fröhlich és Lida Baarova drámai fordulatokban gazdag filmje:
„A csábító"
Rendezte: Paul Wegener. Zene: Giuseppe Becce.
Többi szereplők: a titokzatos nő: ELISABETH WENDT
a megcsalt férj: THEODOR LOOS
a csábító: HARALD PAULSEN
Ma először a Hungária
Előadások: 5, 7, 9 órakor. filmszinházban.

nak, amilyennek akarja, de őt senki sem sértegetheti.

Sipos János: De ön sem engem.

A közgyűlés ezután elfogadta az alispáni jelentést és az ahhoz fűződő javaslatokat.

Az ellenzék deklarációi a titkos választójogról

Kimondotta a közgyűlés, hogy Darányi Kálmán miniszterelnök leiratát a kormány kinevezéséről tudomásul veszi és biztosítja a miniszterelnököt és a kormányt hazafias támogatásáról.

E pontnál dr. Juhász Nagy Sándor az ellenzék nevében a következő deklarációt tette:

— Ellenindítványt nem terjesztünk elő, csupán kijelentjük, hogy eredeti ellenzéki elveinket változatlanul fentartjuk és várakozással figyeljük, hogy a miniszterelnök úr a népképviseleti alapon nyugvó titkos választójogot és a tiszta, becsületes választási rendszert, mint programjának legfontosabb pontját, miként valósítja meg.

Az előzőhöz hasonló feliratot intéz a közgyűlés Kozma Miklós belügyminiszterhez is. Itt dr. Juhász Nagy Sándor a következő deklarációt mondta el:

— A vármegyei ellenzék aggodalommal látja, hogy a megígért titkos választójog és tiszta választási rendszer megvalósításával épen a belügyminiszter van megbízva, aki azokat az 1935. évi választásokat irányította, amelyek felett a m. kir. közigazgatási bíróság a nemzet közvéleménye nevében ítéletet mondott.

VÁLASZTÁSOK

Grosz József indítványára ezután napirendi változtatással a főispán a választások ügyét vette elő. Megalakították a különböző bizottságokat. Ezek közöti a közigazgatási bizottságnak tagjai lettek Demjén Ferenc, Kóplos Samu, dr Uzonyo György, ur. Újvárosi Lajos, Váczi József.

Ezután sor került az árvaszéki ülnöki és ennek betöltése folytán megüresedett aljegyzői állás betöltésére. Árvaszéki ülnökké egyhangú lelkesedéssel az egyedül pályázó dr. Egyed János tb. főszolgabírót választották meg, az ő helyére aljegyzőnek 79 szavazattal dr. Kiresy Györgyöt dr. Balogh Gézával szemben, aki 69 szavazatot kapott. Az új tisztviselők nevében, akik a közgyűlés előtt azonnal letették a hivatali esküt, dr. Egyed János mondott köszönetet a bizalomért.

A közgyűlés ezután gyors tempóban tárgyalta le a tárgysorozati ügyeket amelyekben változatlanul elfogadta az előadói javaslatokat.

INTERPELLÁCIÓK

A tárgysorozat letárgyalása után az interpellációkra tértek át. Az első interpelláló dr. Hegymegi Kiss Pál volt, aki azt tette panasz tárgyává, hogy Ethey László főszolgabíró, aki ellen egyébként bűnvádi és a belügyminiszternél feljelentést is tettek, megakadályozta őt és dr. Görgey Mártont abban, hogy Egyeken megjelenjenek, sőt dr. Görgey Mártont, aki Egyeken meg is jelent, a csendőrök nem is engedték a faluba a főszolgabíró ama rendelete alapján, hogy akár autón, akár vasuton érkeznek, fel kell őket tartóztatni, mert adóbehajtás ügyében izgatnak. Mindezekben az emberi szabadság és a közszabadság megsértését látja.

Rásó István alispán bejelentette, hogy vizsgálatot indított, a jelentéseket és iratokat bekérte. Ezeket fel is olvasta. Miután a különböző feljelentések folytán a vizsgálat folyamatban van, végleges választ nem adhat.

A közgyűlés tudomásul vette a választ.

FEUER DIVATHÁZ, Csapó ucca 26. karácsonyi ajánlata

URAK RÉSZÉRE:

Férfi puplinet ing	3.18		Nyakkendő	1.28	0.98 0.78
Férfi puplinet ing 2 gallérral (bélelt)	3.98		Kemény gallér	0.68	0.39
Férfi puplinet ing 2 gallérral (bélelt)	5.98		Crepdechin □ kendő		2.98
Köper hosszu nadrág	2.28		Nadrágtartó	1.28	0.98
Férfi pulover zipzárral	4.98	3.98	Zoknitartó	0.68	0.48 0.28
Bőrkesztyü	5.98	4.48	Férfi angol zsebkendő		0.58
			Bokavédő		1.58
			Bolyhos sál	0.88	0.78

Juhász Nagy Sándor a mikepercsi adóbehajtásokról

Következett dr. Juhász Nagy Sándor interpellációja a mikepércsi adóbehajtási panaszok ügyében, amely interpellációt már szó szerint közöltük. Az interpelláció megokolásában dr. Juhász Nagy Sándor elmondotta, hogy az alispán a jelentés kapcsán mondott beszédében már tulajdonképen válaszolt, amikor kijelentette, hogy a pénzügyi közegek emberies, méltányos eljárása érdekében eljár. De e kijelentésen felül erélyes intézkedésekre van szükség, hogy példaadás történjék az egész vármegyére vonatkozóan e mindenhonnan felhangzó panaszok ügyében. Ezért írásban adjon az alispán utasítást. Mikepércsen ez elsősorban szükséges, mert egész sor esetre van nála bizonyíték, amelyeket a vizsgálat során az alispán rendelkezésére bocsát. A panaszok ügyében először itt Mikepércsen kell vizsgálatot tartani. Nagyon sok igazságtalan, szabálytalan eljárás miatt hangzott el panasz. Itt lefogalták az igavonó tehéneket és a vetőmag meghagyása körül sem járnak el a szabályok szerint. Az emberiesség szempontjának kell érvényesülnie. A törvény érvényesülése érdekében még a méltányosságtól is el kell tekinteni, de a törvényt akkor is alkalmazzák, ha ez az adózó javára és nem ellene szól.

Rásó István alispán kijelenti, hogy a vizsgálat már folyamatban van. Kétségtelen, hogy valami történhetett. Amennyiben módja van rá, a behajtás vehemenciáját csillapítani fogja. A községi jegyzők is nehéz helyzetben vannak, mert szorítják őket, anyagi felelősséggel fenyegetik és rendbírsággal sujtják, ha nem elég szigoruan járnak el. Mindenki rugdossa őket. A mikepércsi jegyző egyike a legjobb vármegyei jegyzőknek, aki néhány év alatt rendbe hozta a falut és békét teremtett.

Dr. Juhász Nagy Sándor: De a béke jegyében elárverezi őket.

Rásó István: Ő a közönséggel érez és mindent elkövet, hogy a keserves állapotokon segítsen. Köszönettel kell kijelentenie, hogy egyszer sem történt meg, hogy amikor ő közbelépett, a pénzügyigazgató azonnal ne intézkedett volna.

Dr. Juhász Nagy Sándor a választ tudomásul vette azzal, hogy a vizsgálatot ne a járás főszolgabírája vezesse le.

A SZOBOSZLÓI TEMETÉSI BOTRÁNY

Felolvasták ezután dr. Juhász Nagy Sándor másik interpellációját a Hajduszoboszlón történt példátlanul kegyeletsértő temetés miatt. Az interpellációra, amelyet az interpelláló nem okolt meg, az alispán kijelentette, hogy ő is tudomást szerzett a sajnálatos esetről. Az ügyben a legszigorúbban fog eljárni. A város polgármestere a vizsgálatot már megindította. Azt, aki ilyen kegyeletsértést követ el, a legszigorúbb megtorlás alá vonja.

A választ az interpelláló és a közgyűlés is tudomásul vette.

A közgyűlés délután 2 órakor véget ért.

Három hónapra ítélték az ügynököt, aki kicsalt 7000 leit egy gazdától

Beszámoltunk arról, hogy két ügynök furfangos módon kicsalta egy Debrecenen keresztülutazó kerepesi gazdálkodó román pénzben levő örökségét.

Bánlaki Mihály kerepesi gazda nemrégiben Erdélyben tartózkodott, ahol felvette örökségét, 7000 leit. A pénzzel visszaindult Kerepesre, de útközben a debreceni állomáson kiszállt és bement a pályaudvari vnedéglőbe. Amikor fizetésre került sor, kijelentették a vendéglőben, hogy a román pénzt nem fogadhatják el, mire

Bánlakihoz lépett két jólöltözött férfi, Révész Sándor és Asztalos Antal ügynökök, akik felajánlották, hogy beváltják a pénzt.

A gazdálkodó és a két ügynök együtt mentek az Arany Bikáig, ott elkérték a 7000 leit azzal, hogy a főpincérnél felváltják, Bánlakit pedig beültették addig, amíg visszaérkeznek, a szálló halljába. Bánlaki Mihály sokáig várt, de az ügynökök nem tértek vissza, s mint később kiderült,

a pénzzel együtt megszöktek.

A gazdálkodó a rendőrségre sietett, ahol megtette a feljelentést. Budapesten elfogták Révész Sándort, de Asztalos Antalnak ezidáig sikerült eltűnni a nyomozók elől.

Révész Sándort Debrecenbe hozták, ahol gyorsított eljárás alapján kedden már ítélkezett is felette dr. Jankovich Jenő törvényszéki tanácselnök. Az ügynök elmondotta, hogy barátjával együtt távoztak el a hallból, ahol Bánlakit leültették. A hallból az étterembe mentek, majd a kávéházon keresztül kijutottak az uccára, autóba ültek, az állomásra hajtattak és a legközelebbi vonattal elutaztak Nyiregyházára. Ott

álnéven beváltották a pénzt az egyik bankban, majd megfelezték az összeget.

Az ügyész ezután indítványozta, hogy a szökésben levő Asztalos Antal, valamint

a károsult Bánlaki Mihály ellen is indítsanak eljárást,

amennyiben az idegen pénzt nem jelentették be a Nemzeti Banknál.

A bíróság a kérelemnek helyt adott és elrendelte, hogy az iratokat az eljárás megindítása végett tegyék át az ügyészségre.

Révész Sándort csalás miatt a törvényszék

három hónapi fogházra ítélte.

Az ügynök megnyugodott a büntetésben. Társa kézrekerítésére tovább folyik a nyomozás, de most már megindult az eljárás a károsult, Bánlaki Mihály ellen is a szabálytalan valuta behozatal miatt.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán:

»ELADÓ KISÉRTET«. Kalandos, víg történet egy skót kastély titokzatos kísértetéről. Előadások: 7—9 órakor!

SZINHÁZ MŰVÉSZET

HETI MÜSOR:

December 16., szerdán: **ANTIGONE — ELŐJÁTÉK LEAR KIRÁLYHOZ.** C) bérlet.

—

A szinházi iroda hirei:

Szerdán este C) bérletben utoljára kerül szinre **Sophokles** örökéletü tragédiája, a felujitáson rendkivül mély, komoly sikert elért

Antigone

A közönség elragadtatással nyilatkozik **a monumentális tragédia ujszerü rendezéséről, a nagyszerü együttesről, az uj diszletekről és Mendelssohn kisérőzenéjének hangulati hatásáról.** Beleznay Margit, Somlay Julia, Sármássy Miklós, Kőmives Sándor, Szabó Imre, Kamarás Gyula, R. Nagy Erzsi, Szabó László, Seprényi Lajos, Illyés Sándor, Véghelyi Lajos játszák a tragédiát, amellyel **egy estén kerül szinre MOLNÁR FERENC** ragyogó szatirája, az

Előjáték Lear királyhoz

Kőmives Sándor, Sármássy Miklós, Sugár Mihály, Alszeghy Lajos, Sivó Mária, Balázs János, Illyés Sándor, Szalay Pál, Herczeg László, Seprényi Lajos és Hidy Ferenc részesei a nagy sikernek.

A rádió is közvetiti a Csokonai szinház pénteki eredeti operettősbemutatóját,

A nagy kaland

előadását, amely iránt országosan nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az Anday—Sestyán—Kiszely ujdonság primadonnaszerepét H. NEMENYI LILI, a Csokonai szinház kiváló művésznője játsza.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Gyöngyöst, pulykát, vadat legmagasabb áron vesz FORTUNA Árukereskedelmi Részvénytársaság, Vagohid u. 10. b.

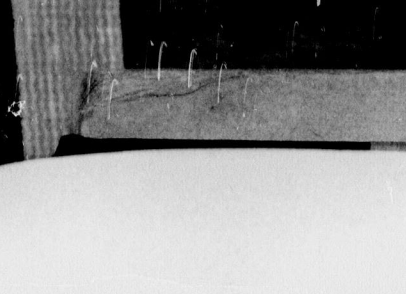
MAI ÁRAK:

Pulyka páronként 9.5 kg-on felül kg-ként P **1·30**

Gyöngyös páronként 2.5 kg-on felül kg-ként P **1·50**

Szegény gyermekek föltruházása a Péterfia uccai egyházrészben

A Péterfia uccai egyházrész a rendelkezésre bocsátott anyagi segélyeket felhasználva, a Kálvin téri Baltazár-teremben kedden délután a Fűvészkert uccai és Eötvös uccai fiú, továbbá a Kálvin téri leányiskolából összesen 55 gyermeket ruházott fel a közelgő karácsonyi ünnepekre cipővel és ruhával. Zsoltárének után dr. Farkas Pál vezetőlelkész imádkozott és szólt a karácsonyi ünnepek szeretet tanításáról, majd dr. Balogh Gyula egyházrészi gondnok köszöntötte a gyermekeket, akiknek a református egyház, illetve a Péterfia uccai egyházrész tette lehetővé, hogy megérezhessék a szeretet királyának a jóságát. Után az egyházrész nőtagjai vendégelték meg bőséges és ízletes uzsonnával a gyermekeket. A bensőséges ünnepély, amely sok gyermek könnyét törölte le, a megajándékozott gyermekek karénekével végződött.

A szabómester kalandja a szomszédjával

Életveszélyes fenyegetés címén tett feljelentést Kelemen József, Simonffy ucca 31. szám alatt lakó szabómester szomszédja, Dusinszki Ferenc ellen. A feljelentés szerint Dusinszki szeptemberben megfenyegette őt, hogy »agyonveri, leüti, kiveri a fogát és beveri a pofáját«.

A járásbíróság előtt Dusinszki kijelentette, hogy ő csak annyit mondott: »Fogja be a pofáját, mert beverem«. Ez pedig nem életveszélyes fenyegetés.

A lakók azonban terhelő vallomást tettek és a tanúként kihallgatott Szilasi rendőrfőtörzsőrmester is terhelőn vallott:

— A rendőrségre bejelentés érkezett a Simonffy uccai lakosoktól és az iskolaigazgatóktól — vallotta a rendőrfőtörzsőrmester —, hogy Dusinszki lányokat tart, kik éjjel-nappal hivatásszerűen kötik szerelmi üzleteiket és akik valósággal megmételyezik a Simonffy uccát. Szeptember 25-én délelőtt kimentem Dusinszki lakására, hogy előállítsam a lányokat. A lányok még ágyban voltak és így az udvaron várakoztam rájuk, míg felöltöztek. Az udvaron Dusinszki dühösen odaszólt Kelemennek: »Te büdös zsidó, beverem a pofádat! Te jelentettél fel!« De az is lehetséges, hogy leütéssel is megfenyegette, mert én magam szóltam Kelemennek, hogy jelentse fel Dusinszkit.

Kelemen ezután előadta, hogy nincs maradása a házban Dusinszkitől, el is fog költözni a lakásból, mert az üzletfelei a lányok miatt szégyelnek a házba bemenni.

A bíróság közcsend elleni kihágás vétségében mondta ki bűnösnek Dusinszkit és 10 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

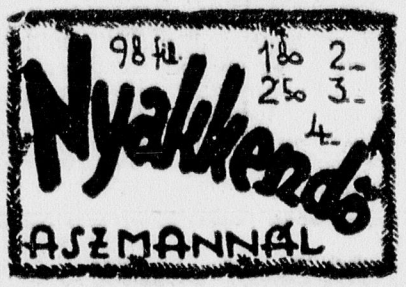
Nem gond a karácsonyi ajándék,
ha megtekinti
ROTHMANN ékszerész
kirakatát.
Ajándékok már 1 P-től.

Huszonnégy cipészsegéd becsületsértési pere a nyilasok miatt a munkaadó ellen

Huszonnégy debreceni cipészsegéd feltűnően durva becsületsértés címén tett feljelentést ifj. Kovács Sándor, Csapó ucca 28. szám alatti cipőüzemtulajdonos ellen, előadva feljelentésükben, hogy ifj. Kovács júniusban azt kiáltotta nekik, hogy

»Mars ki, piszkos szervezett banda! Kirugom innen mindet! Egynéhány embert majd lecsukatok!

Dr. Kerekes Ernő járásbíró előtt felvonult a sértettek tömege: Rózsa Lajos, Papp Ferenc, Kiss Sándor, Gombos József, Krajcsovits István, Molnár Sándor, Valentin Béla, Dihen József, Pásti Lajos, Beke Antal, Vass Zoltán, Krajcsovits Etelka, Geng György, Molnár

Imre, Misovics Pál, Takács László, Varga András, Szabó Ferenc, Gacsádi István, Márkus Vince, Szerepi Mihály, Vértesi Nagy Mihály, Békéssi József és Szabó Péter.

Ifj. Kovács tagadta a vádat. Előadta, hogy a szervezett munkások a munkarend tekintetében bizonyos kívánságokat terjesztettek eléje. E kívánságok között volt az is, hogy három nyilaskeresztes érzelmű embert bocsásson el a munkából, mert ezekkel nem hajlandók tovább együtt dolgozni.

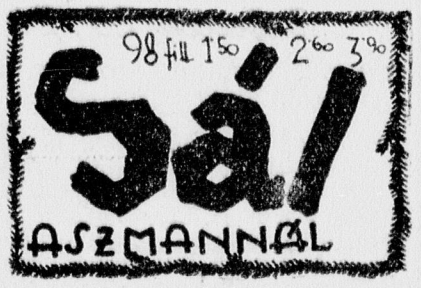
— A szervezett munkások két bizalmija ódament a három nyilashoz — vallotta ifj. Kovács — és felszólították, hogy lépjenek be közéjük, vagy kirugják őket. Én erre dühösen azt kiáltottam, hogy »Mars ki, ilyen szennyes szakszervezetet nem türök!«

A járásbíróság ezután Rátonyi Sándor, Siket Imre és Kovács Miklós tanukat hallgatta ki, akik előadták, hogy az eset történtekor a munkások rendesen munkába állottak és a bizalmiak által előterjesztett munkarendet ifj. Kovács széttépte.

A három nyilast azért akarták maguk közül kizárni, mert azok a legféktelenebb nyilas propagandát fejtettek ki a műhelyben.

Nyilas röpcédulákat osztogattak, nyilaskereszteket rajzoltak a falakra és teleragasztották az egész műhelyt nyilas plakátokkal. A két bizalmi nem akarta a nyilas munkásokat beléptetni a szakszervezetbe, sőt kijelentették előttük, hogy lehetnek akármilyen pártállásúak, csak lépjenek be a bőripari munkások gazdasági szervezetébe. Ekkor ifj. Kovács ordítozni kezdett:

— Mars ki, piszkos szervezett banda! Kirugom innen mindet!

Egynéhány embert majd lecsukatok!

A járásbíróság, miután a tárgyalás már a késő éjszakai órákig eltartott, az idő előrehaladottsága és újabb tanuk kihalgatása miatt elnapolta a tárgyalást.

Matuska halálos ítélete jogerős

Az osztrák kormánytól függ, hogy ki lehet-e végezni

Budapest, december 15. Ismeretes, hogy Matuska Szilveszter, a biatorbágyi rémet a törvényszék és a tábla halálos ítélete után a Kúria is jogerősen halálraítélte. A halálos ítélet meghozatala után

Matuska védője kegyelmi kérvénnyel fordult a kormányzóhoz.

Közben azonban a pestvidéki törvényszéken újrafelvétel iránt kérelmet nyujtott be. Az újrafelvételi kérelmet természetesen nem ugyanaz a tanács tárgyalta, mint amelyik elsőfokon halálos ítéletet hozott Matuskára. A pestvidéki törvényszék az újrafelvételi kérelmet elutasította. Az elutasító végzés ellen Matuska védője felfolyamodást jelentett be a királyi ítélőtáblához, amelynek Tóth tanácsa zárt ülésben ma foglalkozott az üggyel. A királyi ítélőtábla a védő felfolyamodását elutasította és így

Matuska halálos ítélete végérvényesen jogerőssé vált.

Az újrafelvételi kérelem jogerős elutasítása után rövidesen kihirdeti előtte a pestvidéki törvényszék Márton-tanácsa, amely annak idején elsőfokon ítélkezett felette, a kegyelmi kérvény feletti legfelsőbb határozatot.

Nyilt kérdés marad, vajjon

ha Matuska kegyelmi kérvényét is elutasítják, végrehajtható-e rajta a halálos ítélet, vagy sem.

Kérdést intéztünk ez ügyben dr. Asztalos Jenő miniszteri osztályfőnökhöz, az igazságügyminisztérium nemzetközi jogi osztályának vezetőjéhez, aki a következő felvilágosítást adta budapesti tudósítónknak:

— Ez a kérdés még mindig függőben van és magunk sem tudjuk, hogy a halálos ítélet a kegyelmi kérvény elutasítása esetén végrehajtható-e, vagy sem. Annakidején

az osztrák kormány azzal a feltétellel adta ki Matuskát, hogy halálos ítéletet rajta végrehajtani nem lehet. Akkor Ausztriában halálbüntetés nem volt. Azóta ott visszaállitották a halálbüntetést

és a minisztérium kérdéssel fordult az osztrák kormányhoz, vajjon a korábbi korlátozás, azaz a halálbüntetés végrehajtásának eltiltása továbbra is fennáll-e vagy sem.

A válasz mindezideig nem érkezett meg.

addig pedig halogatóan kell kezelni az ügyet.

— Többizben megsürgettük már az osztrák kormány válaszát, eddig azonban még mindig nem kaptuk meg. Reméljük, hogy rövidesen megérkezik. Addig, amíg a végleges választ megkapjuk és az osztrák kormány végleges álláspontját megismerjük, természetesen a büntetést végrehajtani nem lehet.

Mindezek után Matuska sorsa az osztrák kormány válaszától függ.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 15-én, kedden, a következő bejelentések történtek:

Születések: Puszti Sándor keresk., leánya Irén; Kovács József napszámos, lánya Hajnalka; Kiss Gábor gazdálk., fia Gábor; Antal Sándor napszámos, leánya Emma; Török János napsz., fia János; Borbik József kocsis, leánya Róza; Simon Károly cipész s., leánya Irén és 3 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Szoboszlai László fm.—Tar Mária; Kohn József szabó m. —Nyui Jolán; Schild Márton m. liv.—Weisz Bella.

Halálozások: Csomós Mihály r. kath., 2 éves, Zádor u. 33. Héczey Szabó István r. kath., 75 éves, Fülöp u. 15. Viola Kálmánné ref., 46 éves, Honvéd u. 14. Tarr Lajos ref., 75 éves, Hadházi u. 26-b.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN ÚJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!

Ma utoljára
a legvidámabb filmoperett:
Heidelbergi diákélet
a Vigszinházban.
Holnaptól: A kanadai ötös ikrek csodafilmje:
5 gyerek egyszerre!

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak:

„Aranyangyal", Banó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység", Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede" mellett. „Bocskay", Kasányi József, Ceglédi u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

RÁDIÓMÜSOR

SZERDA, DECEMBER 16.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 7.20: Étrend. 10: Hírek. 10.20: Szent Margit. Irta: Eörsy Julia dr. 10.45: Az újraéledt vitézkötés. Undi Mária iparügyi előadása. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Hanglemezek. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: A rádió szalonzenekarának műsora. 14.40: Hírek. 16.15: A rádió diákfélórája: Gárdos Kornélia költeményeket ad elő. 16.45: Pontos időjezés, időjárásjelentés, hírek. 17: Öreg cigányprimások zenekara. 18.15: Stílustörténeti előadás: „A gótikáról." Előadók: Baits Mihály (irodalom), Bartha Dénes dr. (zene) és Genthon István (képzőművészet). 19.05: Magyar operettegyveleg. Az 1914—1920. évek műveiből összeállította és vezényli Donáth Jenő. Közreműködik Honthy Hanna, Orosz Julia, Csóka Béla, Szedő Miklós dr., a Budapesti Hangverseny Zenekar és vegyes énekkar. 20.35: Hírek. 21: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fleischer Antal. 22.15: Időjárásjelentés. 22.20: Jávor Sándor jazzzenekara játszik. 23.10: Az Ostende kávéház huszonnégytagú cigánygyerek zenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

Budapest II.

19.15: Olasz nyelvoktatás. 19.50: A Védák irodalma. Baktay Ervin dr. előadása. 20.30: Tánclemezek.

— **A »WIZÓ« debreceni csoportja** e hó 20-án, vasárnap este 8 órai kezdettel az Arany Bika kistermében jótékonycélú műsoros estélyt rendez. Az estély keretében műsora oly nagy gonddal lett összeállítva, hogy az már eleve biztosítja a sikert. A műkedvelő előadásoktól eltérően a nagy és nehéz szerepekre a rendezőség meghívott Budapestről két igen tehetséges fiatal embert. Az előadásra ezúton is mindenkit meghív a rendezőség.

x **Kocsik** minden alakban. **Riesz kocsigyár.** Debrecen. Hatvan ucca.

— **Az Ujságírók Clubja** a ma este befolyó kártyajövedelem egyrészéről lemondott a Nőegylet szegényei javára. A nőegyleti vezetőség felkéri a kártyázni (bridzs, alkós, römi) akaró tagokat és azok vendégeit, hogy a jótékony célra való tekintettel — különösen most karácsony előtt — minél nagyobb számban jelenjenek meg a club helyiségében (Piac ucca 26., I. emelet, bejárat a böröndös üzlet mellett). A rendezőség.

Ékszereit, óráit Moskovitsnál
Készíttesse, javíttassa, vásárolja! Használt arany és ezüst beváltás!
Piac u. 41. sz.

Megszünik az élharcosrendszer

Elkészült az ajánlási reformjavaslat

Budapest, december 15. Kedden életbelépett a Nemzeti Egység Pártjának új pártalkotmánya. Az új pártalkotmány lényege az, hogy

megszünietie az országos főtitkári állást, megszünik az élharcosrendszer és a főispánok megyei NEP-elnöksége.

Marton Béla, a NEP volt főtitkára már át is adta hivatalát. A pártértekezlet elfogadta az a javaslatot, hogy állítsák vissza a délelőtti üléseket.

A pártértekezleten Lázár Andor igazságügyminiszter bemutatta a pártértekezletnek az országgyűlési képviselőválasztás újabb szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, amely az ajánlási rendszer reformját tartalmazza.

Lényege az, hogy

száz közjegyzőileg hitelesített ajánlást kell benyujtani a képviselőjelöltnek.

Az ajánlóknak benne kell lenniök a választói névjegyzékben és a száz ajánló közül legalább ötvennek be kell töltenie a harmincéves életkort, vagyis passziv választójoggal kell bírnia. A választás előtt

kétezer pengő óvadékot

kell letenni az ajánlóknak. Az óvadékot az ajánlók visszakapják, ha a jelöltet megválasztják, vagy meghal, vagy gondnokság alá kerül. Elvész az óvadék akkor, ha a jelölt visszalép, vagy pedig a választás során

nem kapja meg a szavazatok 25%-át.

Az ajánlásokat csak abban az esetben lehet visszautasítani, ha kettős ajánlások történtek, nevezetesen ha ugyanaz az ajánló két vagy több jelölt ajánlását írta alá. Ebben az esetben hat óra alatt kell pótolni az aláírásokat. Lényeges újítása a törvényjavaslatnak az, hogy annak, aki az ajánlást aláírta,

nem kell szavaznia, mert az ajánlás aláírásával leszavazottnak tekintik.

Ennek a törvényjavaslatnak rendelkezései természetesen nem érvényesek a lajstromos kerületben és addig is, amíg életbelép majd az új választójogi törvény, pótválasztásokon kerül alkalmazásra az új ajánlási rendszer.

Lázár miniszter előadása nyomán a pártértekezlet egyhangúlag tudomásul vette az ajánlási rendszer reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 DECEMBER 16. SZOMBAT. A színház. A papát mutatta be. A szereplők előkelőek voltak. Zilahy Gyula mesterien nagy volt, Bérczy Ernő, Thuryné Csige Böske, Désy Alfréd, Kemény Lajos, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Ligeti Lajos.

1916 DECEMBER 16. SZOMBAT. Buzeut és Fetestit elfoglaltuk. Felkenhayn csapatai két nap alatt 4000 oláht ejtettek foglyul. Nagy harcok folynak az erdélyi keleti fronton is.

A vármegye közgyülése dr. Papp Sándor tb. szolgabiróvá választotta meg az aljegyzői állásra.

A színház Heltai Jenő rendezésében bemutatta a Királynőm meghalok érted című színművet. A nagy sikert aratott darabban igen jók voltak Heltai Jenő, Retteghy Margit, Thuróczy Gyula, Kemény Lajos, Kovács Imre, Szakács Árpád, Zách Teréz.

1926 DECEMBER 16. CSÜTÖRTÖK. Az eddig felbontott urnák eredménye szerint a képviselőválasztásokon Bethlen 8201, Hegymegi 3986, Györki 3606 szavazatot kapott.

— **Kassay Károly színművész műsoros estjén** az Ujságiró Clubban e hó 17-én nagy érdeklődésre tarthat számot dr. Molnár Pál ref. főgimnáziumi tanár ismertetése az expresszionista drámáról és játékáról külföldi tapasztalatok nyomán. Szabados Árpádné, ez a nagytehetségű szavalóművésznő Ákosy Károly verseiből is előad. Papp Juliska gyönyörű mezzoszopránja és Seszták Sándor gazdagon szárnyaló baritonja fog élvezetet nyujtani a szép éneket kedvelőknek. A zenerajongókat a Tölgyesy—Koncz-trió és a 15 tagú, Pethő Gyula által vezényelt mandolinzenekar művészi játéka fogja kielégíteni. Zsákárfalvy Pál mulatságos szabadelőadása a »színészélményekről«, Kassay humoros számai, Teleki Pál konferánszai fogják a humort képviselni.

x **Kartellen kívül** villanykörte 98 fillér Knöpflernél, Hatvan u. 2. Főpostával szemben.

— **Adomány.** Egy jólelkű, derék iparosmester, Ráesay Károly Vargakert, K. Tóth ucca 1. szám alatti lakós a szerencsétlen Toronyi-családnak 2 kenyeret és 3 pengőt juttatott kiadóhivatalunkhoz, amely azt a szegény embereknek kézbesíti.

x **Hócipőket**, sárcipőket tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac ucca 7.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesülete** 19-én este 7 órai kezdettel nagyszabású felruházási ünnepélyt rendez, amikor is 110 szegény gyermeket fog teljes ruházattal ellátni. Az ünnepély után ½10 órakor vacsora, utána pedig jazz- és cigányzene mellett tánc lesz. Felkérjük tagjainkat, hogy az ünnepélyen hozzátartozóikkal együtt minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. Elnökség.

NŐI, FÉRFI átmeneti és télikabát szövetek P 5.50-től Petriknél, Szent Anna u. 5.

— **Lopás a klinikán.** Korompai Tivadar orvos klinikai szobájából különböző tárgyak, kesztyű, riasztó pisztoly, törülköző és hálóing tünt el. E tárgyakat később megtalálták Katona Lajos klinikai altisztnél, akit a törvényszék lopás címén egy hónapi fogházra ítélt, míg az ugyancsak vádlott Imre János klinikai altisztet felmentette. Az ítélőtábla Katona büntetését 40 pengő pénzbüntetésre szállította le, míg Imre János felmentését helybenhagyta.

— **Időseb embereknél, kiknel széklete rendellenes és fájdalmas** sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes »Ferenc József« keserűvíz is meghozza a normális bélkiürülést s a kielégítő anyageserét s igy jelentős megkönnyebbülés biztosít. Az orvosok ajánlják.

December 3. és 18. között szenzációs ujitás a Bajomi kozmetikában Piac u. 19.

x **Hibás varrógépjét** teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

— **Az árpádtéri egyházrész** leányköri összejövetele és rendes nagybibliaköre kivételesen nem ma, szerdán, hanem holnap, csütörtökön tartatik meg.

x **Disznóöléshez szegedi paprikát** és fűszert legolcsóbban **Jónásnál veszünk**, Csapó ucca 37.

x **Arany, ezüst** ékszert, órát olcsón, bizalommal vásárolhat Sreter ékszerésznél, Debrecen Batthyány u. 13.

— **Az iparügyi minisztérium ipari továbbképző tanfolyamai.** Az iparügyi miniszter az alábbi újabb továbbképző tanfolyamokat engedélyezte: 1. Pácoló tanfolyam asztalosmesterek és segédek részére. 10 elméleti és 40 gyakorlati óra (kb. 6 hétig tart). Tandíj: 5 P. 2. Fényező (politúrozó) tanfolyam asztalosmesterek és segédek részére (kb. 6 hét). Részvételi díj 4 P. 4. Női- és férfiszabómesterek és segédek szabásztanfolyama jan. 12-én fog megkezdődni. Részvételi díj: 5 P, tartama 4 hét. 5. Stabilkazánfűtő tanfolyam (6 hetes). 6. Gyorsjárású (robbanó) motorkezelő tanfolyam (6 hetes). 7. Villamos előkészítő tanfolyam (8 hetes). 8. Szakrajzi tanfolyam asztalosmesterek és segédek részére (10 hetes). A szabász tanfolyamra eddig jelentkezetteket kérik december hó 20-án d. e. 9 órakor a fa- és fémipari szakiskolában beírás végett megjelenni. Az összes tanfolyamokra már lehet jelentkezni. A tanfolyamok a kellő létszám jelentkezése után azonnal megkezdődnek. Minden felvilágosítás megad a fa- és fémipari szakiskola igazgatósága (Széchenyi ucca 58. szám).

x **Karácsonyra** már egy pengőért maradandó értéket vásárolhat Rothmann ékszerésznél, Piac ucca 46.

— **Csillogó** karácsonyfadíszek, mesekönyvek, mesés olcsón Hamupipőke száz meséje és egyéb újdonságok Spinger könyv, papir és foto szaküzletében.

Áron Lajosné ugy a maga, mint **István, Kató** gyermekei és az egész rokonság nevében bánattól összetört szivvel jelenti, hogy szeretett férje

Áron Lajos

ny. bankigazgató

hosszas szenvedés után nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

A megboldogultat 1936 december 16-án délelőtt 11 órakor kisérjük az izr. temető halottas házából utolsó utjára.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

— **Ha influenzája van,** gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes **»Ferenc József«** keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztíttassanak. Az orvosok ajánlják.

SPORT

UJRA RENNESBEN JÁTSZIK A BOCSKAY

Csütörtökön a Bocskay ismét Rennesben játszik, még pedig valószínűleg egy kombinált csapattal.

KERÜLETI KISOK-VERSENY

A »KISOK« kerületi ping-pong bajnokságot december 19—20-án a debreceni fiu felsőkereskedelmi iskola rendezi. A nevezéseket az iskola sportkörének a címére kell elküldeni. A verseny december hó 19-én, szombaton délután 2 órakor az iskola internátusában kezdődik, ahol minden versenyzőnek pontosan meg kell jelenni. A verseny időtartama szombaton délután 2—8-ig, vasárnap délelőtt 8—1-ig, délután 2 órától befejezésig. A versenyre Debrecenből a piarista, református, reál, zsidó gimnázium, a kereskedelmi és több vidéki iskola benevezett. Belépődíj 20 fillér

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága 42.895—1936. A. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság, felhívja a város érdekelt lakosságának figyelmét a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter úrnak az elsősegélynyujtás módjait és eszközeit szemléltető falitáblák kötelező kifüggesztése tárgyában kelt 108.421—1927. N. M. M. sz. rendeletére, melynek értelmében: azokban az épületekben, helyiségekben és helyeken, ahol állandóan több ember megfordul, illetőleg ahol az ott foglalkozó, tartózkodó, vagy jelenlévő több ember közt különböző rendkivüli körülmények folyamányaként szerencsétlenség, baleset, vagy rosszullét gyakrabban előfordulhat, nevezetesen: középületben, hivatalban, iskolában, egyesületi vagy körhelyiségekben, internátusokban, színházakban, mozgófényképszínházakban, éttermekben, kávéházakban, mulatókban, korcsmákban, italmérésekben, továbbá gyárak, veszélyes üzemek, ipari és kereskedelmi vállalatok helyiségében, végül sporttelepeken, uszodákban, strandfürdőkön — az elsősegélynyujtás módját és eszközeit szemléltető falitáblát, egy vagy több példányban jó látható helyen ki kell függeszteni és annak sértetlen állapotban való tartásáról gondoskodni kell. Mentesek a szemléltető falitábla kifüggesztésének kötelezettsége alól: azok az éttermek, kávéházak, korcsmák, italmérések, amelyeknél az üzem kisebb terjedelme a kifüggesztést nem teszi indokolttá. Az a felelős személy, aki a szemléltető falitábla kifüggesztésének kötelezettségét megszegi, annak sértetlen állapotban való tartásáról, illetőleg pótlásáról nem gondoskodik, amennyiben cselekménye sulyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1876:XIV. tc. 7. §-ában foglalt rendelkezések alkalmazásával 240 pengőig terjedhető pénz büntetéssel büntetendő. Tájékozásul közli a hatóság, hogy a szemléltető falitáblák forgalombahozatalával a m. kir Belügyminiszter Ur a Vármegyék és Városok Országos Mentőegyesületét bizta meg. (Budapest, II. Lánchíd utca 19. sz.). A szemléltető falitábla ára a szállítási, csomagolási és kezelési költségekkel együtt 3 pengő, mely összeg 33.327. sz. postatakarékpénztári számlájára fizetendő be — Debrecen sz. kir város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Zemplén Dénes karácsonyra szabadul

Nyiregyháza, dec. 15. Zemplén Dénes, aki három évvel ezelőtt fejszével agyonverte édesanyját, karácsony előtt kiszabadul a fiatalkorúak fogházából. Zemplén Dénes most tölti ki négy és félévi fogházbüntetésének kétharmadát s így minden valószínűség szerint szabadlábra kerül. Kijelentette, hogy szabadulása után el akarja felejteni szörnyű bűnét és mint szerzetes, rendházba vonul, vagy Beatrice nővére mintájára messze keletre megy missziós útra. Zemplén Dénes, aki most töltötte a 18. évét, mostohaanyja társaságában fog Budapestre utazni, ahonnan Szlovenko János domokosrendi paphoz költözik.

Karácsony előtt

tekintse meg a

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedő cég kirakatait.

PRAKTIKUS AJÁNDÉKTÁRGYAK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Feleki Géza meghalt

Budapest, december 15. Feleki Géza, a Magyar Hirlap főmunkatársa ma este 9 órakor 46 éves korában meghalt.

A hideg miatt Franco elhalasztotta az offenzivát

Burgos, december 15. A magas hó, a folytonos havazás és a nagy hideg harcképtelenné teszi a marokkói katonaságot és ezért, de azért is, mert a haditerv megváltozott,

Franco tábornok januárra halasztotta az általános offenzivát Madrid ellen, Katalóniában és a baszk tartományokban.

A nemzeti felkelők vezérkara időt akar nyerni, hogy új ezredeket toborozzon és harcba vethesse.

A fővezér pihenőt akar adni katonáinak karácsonyutánig, akkor aztán megindítja az általános offenzivát, de nem közvetlenül és egyenesen Madrid ellen, mert ez a taktika az öt utóbbi héten át az ostromlóknak nagy vérveszteségébe került. Ehelyett Franco tábornok egyidejüleg fog támadást intézni Valencia és Katalonia ellen, hogy a fővárost elszigetelje s addig a Madrid körül kiépített hadállásokat, úgyszintén Guadarrama-szakaszt tartani kívánja.

Arra számit egyébként, hogy a népfrontkormány be fogja látni az ellenállás céltalanságát és kiüríti Madridot. Valencia és Katalónia ellen nemcsak a szárazföldi haderőket, hanem a tengeri és a légi flottát is mozgósítani fogja a fővezér, a hadmüveletek alapja pedig a Boleári szigetcsoport lesz.

Salamanca, december 15. A nemzeti csapatok főhadiszállásának jelentése szerint

a nemzeti haderők Mondragonnál több ellenséges állást rohammal elfoglaltak.

A vörösök sok halott hátrahagyásával elmenekültek.

Aranda tábornok, Asturia katonai kormányzója a leghatározottabban megcáfolta a vörös csapatoknak azt a jelentését, hogy a nemzetiek a cornellana-salasi frontszakaszon visszavonultak.

Queipo de Llano tábornok a sevillai rádióban tartott bejelentése során közölte, hogy a nemzeti csapatok a madridi harctéren súlyos harcok után elfoglalták Boadilla del Monte községet, ahol sok hadianyagot zsákmányoltak. A vörösök tizennégy halottat vesztettek. A kormánycsapatok tüzérsége heves ágyútüzet zudított Viergen de la Cabela búcsújáróhelyre. Az odamenekültek közül sok asszony és gyermek meghalt.

Madridból jelentik: A nemzeti csapatok heves támadást indítottak a kormánycsapatoknak a Madridtól húsz kilométernyire, Valde Morillónál levő állásai ellen.

A véres ütközet mintegy három óra hosszat tartott. Végül is a vörösök ágyúik és géppuskáik segítségével visszaverték a nemzetieket.

Nemsokkal később a nemzeti csapatok újból támadtak, de ez a kísérletük sem járt sikerrel.

Kozma Hitlernél

Berlin, dec. 15. Hitler birodalmi kancellár ma egynegyedórás kihallgatáson fogadta Kozma belügyminisztert. A kihallgatás során a függőben levő politikai kérdéseket beszélték meg. A megbeszélésen résztvett Sztolyay Döme berlini magyar követ, Frick birodalmi belügyminiszter ,továbbá Meisner és Lamars államtitkár is. A megbeszélés után Kozma belügyminiszter munkatársait és kísérőit bemutatta Hitlernek.

MOZI

A HERCEGNŐ HÁZASSÁGA

A heidelbergi diákélet romantikája elevenedik meg a filmen. Az ismert színdarabhoz azonban semmi köze, mert itt egy hercegnő szerelméről szól a mese, amely kedves, szórakoztató, bár nem nagyvonalú. Különösen a sok szép ének és zeneszám hangulatos, de a humor is böven ontja a szellemes helyzeteket. Angol színészek mellett a magyar Gyergyay István tünik fel jó alakításával. A kísérőműsorban a Magyar Hiradó a kormányzó külföldi útját kitünő felvételekben részletesen adja. A rajzos móka is pompás. A Vigszinház közönsége ittszéssel fogadta az új műsort.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

KÖNYVESHAZ

FRANCOIS MAURIAC: JÉZUS ÉLETE

A Jézusról szóló beláthatatlan irodalomban sok az olyan könyv, amely Jézus emberi alakját próbálja megrajzolni, még több olyan, amely csak a isteni személlyel foglalkozik. Francois Mauriac, a francia újkatolikus regényirodalom legnagyobb alakja, mindkét oldalról a művész bátorságával ragadja meg Jézus alakját. Megdöbbentő erővel állítja elénk a Krisztus-embert, a szegények megváltóját, de éppoly áhitatos nagysággal mutat rá arra is, ami Jézusban isteni. Nem túlzás, ha azt állítjuk, hogy Mauriac könyve a legszebb Jézuskönyv, ami századunkban született.

Buday György fametszetei a szöveghez méltó költői átélkesültséggel kísérik az egyes fejezeteket: a kiváló fiatal művész legérettebb alkotásai ezek az illusztrációk, amelyeket már a kötet külföldi kiadói közül is többen lekötöttek. A művészi kiállítású szép könyvet az Athenaeum adta ki.

KÖZGAZDASÁG

KÖZEL FÉLPENGŐVEL DRÁGULT A BUZA

Határidőpiac. Rozs márciusra: 16.96 17.03, 16.92, zárlat 16.95—16.97.

Tengeri májusra: 12.40, 12.44, 12.36, zárlat 12.37—12.39.

Készárupiac. Búza: tiszavidéki 77 kg-os 18.90—19.20, 18 kg-os 19.10—19.35, 79 kg-os 19.30—19.50, 80 kg-os 14.90—19.60, felsőtiszai 77 kg-os 18.75—10.05, 78 kg-os 18.95—19.20, 79 kg-os 19.15—19.35, 80 kg-os 19.25—19.45. Rozs: 16.10—16.25. Takarmányárpa: elsőrendű 14.30—14.70, középminőségű 13.80—14.00ü. Zab: elsőrendü 17.00—17.20, középminőségü 16.90—17.00. Tengeri: tiszántúli uj 9.0—9.70.

Búza: 150 mm hajdui 79-es 19.30, 450 mm hajdui 80-as 19.45, 300 mm berettyóujfalui 80-as 19.40, 300 mm hajduszoboszlói 78-as 19.30.

*

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.55—16.75, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.20—341.20, 100 francia frank 15.55—15.95, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 16.90—17.90 (Az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 10 svájci frank 76.85—78.65.

*

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Szerda, december 16.: Alsónémedi, Igal, Pápa, Rudabánya, Székesfehérvár, Vajszló.

Csütörtök, december 17: Bodvaszilas Celdömölk (havi), Hajduhadház, Nyirábrány, Pacsa (havi), Sarkad, Süttő, Szarvas.

Péntek, december 18.: Csenger, Sarkad, Szarvas, Veszprém (havi).

48964/1936. VI. **HIRDETMÉNY a karácsonyfa piachely 1936. évre való kijelöléséről.** Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a folyó évben a karácsonyfákat a városháza uccában lévő pótvirágpiacon, a Rózsa uccában és a Hatvan ucca páratlan oldalán a Csók uccától lefelé a Hatvan uccán lévő köszörüs bódéig terjedő közterületen igénylők szabályszerüen bélyegzett kérelmeiket a városháza földszinti közigazgatási iktatójában kötelesek benyujtani. A helypénz naponta fizetendő a helypénzszedő közegek útján. A hivatásos kertészek a Kossuth u. virágpiacon a piac tartama alatt karácsonyfa uccai árusitás szokásos keretei között szintén árusithatnak karácsonyfát. Debrecen, 1936 december 2. Polgármester.

Apróhirdetések

Levelezés

Egy kályhával
két szobát fut hőfokozómmal, minden vaskályhához szerelhető, 50% fűtőanyag megtakarítás. Fülöp, Piac u. 83. 4133

Csalódás
sohasem éri ha nálunk vásárol.
HAVAS
Harisnyaház
Báaogos u. 1.

Női kabátot
is vehet nagyon olcsón Weisz Sándor férfiruha áruházában, Csapó u. 10. 4911

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tűzifát, szenet, kokszot, brikettet téli beszerzésre is havi részletfizetésre **készpénzáron** kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — **»Margit« tűzifa- és szénkereskedés, vállalatnál,** a Margit fürdő mellett. Telefon: 10—24.

Betöltendő állás

Gyors-
és gépírásban jártas gyakornok felvétetik. Sajátkezűleg írt ajánlkozások: »Érettségizett« jeligére kiadóba. 4512

Jó bizonyítvánnyal
tisztaságot szerető mindeneslányt felveszek. Rákosi Jenő ucca 8., félemelet 3. 4519

Mindenes
bejárónőt azonnalra felveszek. Kellner, Széchenyi u. 31. szám.

Mindenes
bejárónőt felveszek. Piac u. 58., I. 23. ajtó III. lépcső. 4515

A Hungária
filmszínház buffetbe perecárusító kislányok felvétetnek. Jelentkezés délután 5 órától. 2049

Szaloncukorcsomagoló
lányok felvétetnek. Nyugati 48. 2050

Gyakorlott
varró- és tanulólányokat felvesz Szoboszlai nőidivat terem, Piac u. 59. 2048

Jóravaló
leány v. asszony állandó mindenesnek, esetleg bejárónőnek kerestetik. Jelentkezni lehet 9—3-ig. — Szent Anna 34. 2029

Egy
fogástalan erkölcsű, tisztességes mindeneslányt [illegible] 1-re felveszek. — [illegible] u. 22., fűszerüzlet. 2040

Állást keresők

Magántisztviselő
több évtizedes praxissal olcsón vállal órakönyvelést, könyvbeírásokat, magyar és német levelezést. Cím a kiadóban.. 4451

Kiadó lakás

Központi
fűtéses pecsi bútorozott szoba december 15-től kiadó. Piac u. 26-a. III. 15. 4373

Házmesteri
lakás gyermektelen házaspárnak kiadó. — Magoss György tér 8. 2035

Egy
szoba, konyha, spejz január 1-től havi 10 P-ért kiadó. Cím a kiadóban. 2044

Ingatlan

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Ritka
alkalom: Vénkertben ötszobás úriház 1569 négyszögöl prima gyümölcsössel tízezerért (készpénzért) eladó. Megbízott: Mátéingatlaniroda. Rendőrpalotával szemben.

Üzletek

Jól
bevezetett fűszerüzlet forgalmas helyen berendezéssel és áruval együtt eladó. Értekezhetni Simonffy u. 7. sz. fűszerüzletben. 4335

Eladás

Teljesen
új ágyhúzat, paplanlepedő, női fehérnemű eladó. Ugyanott női cipők is eladók. Cím a kiadóban. 4385

Gyermek
hintaló teljesen jókarban, negyedes hegedű eladó. — Arany János u. 62. szám, fűszerüzlet. 4482

Mátrai
pincsi eladó. Kossuth ucca 42., f. 3. 4516

20 kg-os
gyorsmérleg, 250 literes petroleumtartály eladó. — Deák Ferenc ucca 22. 4518

Eladó
kettő zsírosbödön, egy üvegborlopó. Török Bálint ucca 20. Halmos. 2045

His-Meister
táskagramofon, egy világos női szőrmekabát 12-ért eladó. Piac u. 59., II. lépcső I. em. 2047

Tizennégyhónapos
160 kg. körüli sertés eladó. Nagyerdő 12. 2030

Fekete
finom télikabát olcsón eladó — középtermetre. — Batthyány u. 15., nyakkendőkészítő. 2043

Magasfrekvenciás
villanyoz készülék eladó. 12—4 óra között. Baksai Sándor u. 4. sz. 2041

Roulette,
montecarlói utánzat, pastellikék himzett selyemkendő, zongoratakaró, művészi kivitelű függőlámpa, irodai villany- és gázlámpa, kitömött sas, záros kazetta, fésülködő tükör, étkordó, zsírolvasztó, szőnyeghez rézrúdak, képkeret, székek, rajzasztal, — konyhaasztal, lépcsős virágállvány eladók: Péterfia u. 42, I. em. 9—4 között. 140

Rádió

Rádiók
átalakítását, valamint javítását a legolcsóbban felelősség mellett végzem — Eredeti gyári gépek raktáron Miklós u. 2. 3931

Vétel

Vesz,
elad cseréi ócska bútort, zálogjegyet, hálószoba bútort, irodaberendezést, üzletberendezést, varrógépet Barna, Csapó 16. Telefon: 32—11. 4199

Megvételre
keresek búza, repce, köles fűmagos vadrepce aliat — nagy és kismennyiségben Apaffy ucca 20.

Ajánlat

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Lengyelbundák,
bőrkabátok, öltönyöket karácsonyra legolcsóbban vásárolhat Gerő ruhaházban, Piac u. 59.

Tükörgyártás
üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése. Előszoba, fürdőszoba tükrök. **Sipkovits,** Nagyvárad ucca 15. 4509

Ó-mák
1 kiló darálva 90 fillér Deutsch Albert és Fia fűszerkereskedésében. 4467

Bor,
édeskés új, öt liter vételnél már 44 fillér a »Hullaházban«, Timár ucca 31. szám. 4430

Varrógép,
írógép, kombinált szobák, hálók, ebédlők, konyhák, szelonok, amerikai íróasztalok, iratszekrények, bőr garnitúrák, székek, asztalok: Bútormagazin, Széchenyi 6. 4319

Maradékáruk
olcsó beszerzési forrása: Degenfeld téri Maradékáruház, Degenfeldd tér 11. 4[illegible]

Ujlétai
boraimat leszállítottam, literje 44 fillér, nagyobb vételnél árengedmény. — Maróthy György 10. 4328

Férfiszövetek
legolcsóbban beszerezhetők. Maradékok állandóan raktáron. Kupfer posztós, Kistemplombazár. 4418

Aki a babáját
javíttatni akarja, az »Olcsó bazár« (Gambrinus átjáró) egészen előnyösen vállalja. 4205

Tökéletes
szabás, elsőrendű munka, olcsó ár Buglyó István férfiszabónál, Piac u. 9., udvarban jobbra. 4438

Dióbél
naponta frissen törve feles fehér 1 kiló P 2.40, II. rendű 1 kiló P 2.20, mazsola 1 kiló P 1.30. Diótörőde, Honvéd ucca 9.

Kerékpárt — rádiót
legolcsóbban Emerich és Budaházy autóműszaki üzletében vásárolhat Halköz 3. szám. 4468

Ajánlja,
mint alkalmi vételt, a **Steuer divatház, Csapó ucca 10. szám,** puha- és keménygallérral, dupla manzsettás, végig bélelt, igen jól mosható puplinette ingeit **5.48 P helyett 3.88 fillérért,** márkás hibátlan »Viskosa« női selyem harisnyáit **2.28 P helyett 1.68** fillérért és más alkalmi áruit, igen olcsón. Eszközöljön egy próbavásárlást saját érdekében. 4198

Ajándék
kosaras naptárak óriási választékban már **10 fillértől** kaphatók. Ugyanott előjegyzési és zsebnaptárak. Acél antikvárium, — Széchenyi u. 2. 4367

Párisból
hazaérkeztem és gyönyörű bőrövekkel, kesztyű és bőr díszmű garnitúrával állok a vevőköröm rendelkezésére. Bácsiné Halköz [illegible]

Karácsonyig
csoda olcsón csipkebetétek, gobelinek, perzsák, kézimunkák Favoritban vehetők. Csapó 24. 4456

Konyhabútorok
gyönyörű kivitelben, nagy választékben olcsón beszerezhetők konyhabútorlerakatnál, Deák Ferenc ucca 3. 4517

Oktatás

Német
anyanyelvű **úr** irodalmi német nyelvre tanít s társalgást folytat. Értekezhet délután 2—5 óráig Hatvan ucca 1., I. kapu, III. 54. [illegible]

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth ucca 41. 2027

Király kávéi
mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét!
Király üzletében a vevő előtt pörkölik.
Degenfeld-tér 11. szám.

Pénz

Kölcsönöket
első helyi bekebelezésre, vagy árufedezet mellett folyósítunk, tőzsdei megbízásokat elfogadunk, betéteket gyümölcsöztetünk Magyar Általános Takarékpénztár, Piac ucca 81 3814

Kölcsönöket
folyósítunk kereskedelmi árukra is. Zálogház, Hunyadi u. 14. 3991

Ellátás

Jövedelmét gyarapítja,
ha az Ujságírók Clubjának éttermében étkezik. 4 fogásos nagy menü 1.10, kis menü 90 fillér. Elsőrangú házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em. (Bejárat a böröndös üzlet mellett.)

Hungária pensio
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.
Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Fehérneművarrást
olcsón vállalok, házhoz is megyek. Cím a kiadóban. 4408

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki ucca 88. szám alatt.

Raktárhelyiséget
keresek, tisztát, szárazat, két szoba bútor beraktározásához. — Ajánlatokat: »Tiszta raktár« jeligére kérek a kiadóba. 4513

Műhelynek,
üzletnek pincehelyiség lejárattal kiadó. Péterfia u. 42., sarokhelyiség.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**